

חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא-הגנה לישראל, התשמ"ז-1987*

פרק א': פרשנות ותחולה

הגדרות

1. בחוק זה -

"אזור" - כל שטח המוחזק על ידי צבא-הגנה לישראל;

"בעל ציוד" - לרבות מי שיש לו חזקה או שליטה בציוד;

"בעלי חיים" - בהמות משא ובהמות רכיבה;

"הפרשי הצמדה וריבית" - כמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹;

"המנהל" - מי ששר הבטחון הסמיכו לענין פרק ג', לרבות מי שהמנהל אצל לו מסמכויותיו;

"חלקי עזר" - חלקים של כלי תחבורה, ציוד הנדסי, מכונות, וכן חלקי חילוף, ציוד עזר, ציוד מחובר ואבזרים של כל אחד מאלה;

"כלי תחבורה" - כלי רכב, רכבות, כלי טיס, כלי שיט, בין ממונעים ובין שאינם ממונעים, לרבות נגרים וחלקי עזר של כל אחד מאלה;

"מיתקנים" - נכסים מהמפורטים להלן, ששר הבטחון הכריז על הצורך בגיוסם בצו לפי סעיף 8 וכל עוד הצו עומד בתקפו:

(1) מיתקני חשמל, קשר, רפואה, מטאורולוגיה ומחשבים וחלקי חילוף לכל אחד מאלה;

(2) בתי מלאכה, מוסכים, מעבדות, מחסנים ובתי מסחר לחלפים;

(3) מכונות, מנועים, משאבות, מכשירים וכלים לייצור ותיקון של כל אחד מאלה;

(4) מוצרים ומצרכים אחרים המשמשים או עשויים לשמש את הצבא.

"מפקד מוסמך" - פוקד וכן אדם שפוקד הסמיכו לפי חוק זה להיות מפקד מוסמך;

"פוקד" - אדם שנתמנה פוקד לפי חוק זה;

"ציוד" - כלי תחבורה, ציוד הנדסי, מיתקנים ובעלי חיים;

"ציוד הנדסי" - טרקטורים, מכונות חפירה, חציבה, בניה, הרמה או העמסה וכן ציוד הנדסי אחר וחלקי עזר של כל אחד מאלה;

"ציוד עודף" - ציוד שנתקיימו לגביו הוראות סעיף 28;

"ציוד רשום" - ציוד שנרשם לפי סעיף 3(א).

2. הוראות חוק זה והתקנות שלפיו, לרבות כל צו והוראה אחרת לפיהם, יחולו לגבי ציוד גם כאשר הציוד או בעלו נמצא באזור ובלבד שבעל הציוד הוא תושב ישראל, אזרח ישראלי, תאגיד רשום בישראל או תאגיד שהשליטה בו היא בידי תושב ישראל, בידי אזרח ישראלי או בידי המדינה, אף אם התאגיד אינו רשום בישראל.

תחולה לגבי ציוד באזור

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד באדר התשמ"ז (25 במרס 1987): הצעת החוק דברי הסכר פורסמו בה"ח 1802, התשמ"ז, עמ' 43.

¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

3. (א) פוקד רשאי לרשום ציוד ולהציבו ליחידות הצבא השונות לשם גיוסו לצבא-הגנה לישראל; הרישום יכנס לתוקף ביום שנשלחה הודעה עליו לבעל הציוד בדואר רשום.
- (ב) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בדבר אופן רישום ציוד וסימונו, הצבתו וגיוסו.
4. (א) בעל ציוד חייב, מעת לעת, לפי דרישת מפקד מוסמך, למסור לו פרטים ומסמכים לגבי הציוד, לגבי בעליו ולגבי כל מי שנדרש כאמור בסעיף 12 ליתן פרטים על הציוד ולמסרו בשמו, ככל שפרטים ומסמכים כאמור מצויים או צריכים להימצא ברשותו או בידיעתו, והכל כפי שנקבע בתקנות לפי סעיף קטן (ב).
- (ב) שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בדבר –
- (1) הפרטים והמסמכים שיש למסרם לפי סעיף קטן (א);
 - (2) אופן מסירת הפרטים והמסמכים והאחראים למסירתם, לרבות הטלת חובה להתייצב במקום פלוני בזמן פלוני לשם מסירתם;
 - (3) מתן הודעה על כל מקרה שחל שינוי באחד הפרטים וכן עדכון של פרטים על פי דרישת מפקד מוסמך;
 - (4) מתן הודעה על החזרת ציוד שהוצא מישראל או מאזור;
 - (5) אופן בירור נכונות בעל ציוד להתנדב לפי סעיף 14;
 - (6) חובת דיווח על מקום הימצאו של בעל ציוד ועל מקום הימצא הציוד.
5. (א) ציוד שניתן עליו צו לפי סעיף 8 לא יוצא אל מחוץ לישראל ולאזור כל עוד הצו עומד בתקפו אלא לפי אישור מאת פוקד.
- (ב) ציוד רשום שלא ניתן עליו צו לפי סעיף 8 לא יוצא אל מחוץ לישראל ולאזור אלא לפי אישור מאת פוקד; פוקד יתן אישור להוצאת ציוד כאמור לפי בקשת בעל הציוד בהקדם האפשרי ולא יאוחר מאשר תוך חמישה עשר ימים מיום קבלת הבקשה; תוקף האישור האמור יפקע בתום ששה חדשים מיום הוצאתו.
- (ג) פוקד רשאי שלא לתת אישור כאמור בסעיף קטן (ב) אם קבע שר הבטחון שהציוד הרשום דרוש לצבא מטעמים של כוננות בטחונית; שר הבטחון יביא את הקביעה האמורה, בהקדם האפשרי, לידיעת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.
6. (א) מפקד מוסמך רשאי, בצו, לדרוש מבעל ציוד רשום להמציאו לשם בדיקה והערכה במקום, בזמן ובאופן שנקבעו בצו, או להרשות את בדיקתו והערכתו במקום הימצאו.
- (ב) בעל ציוד שנדרש להמציאו, או להרשות את בדיקתו והערכתו כאמור, חייב לעשות כן ולהשאירו במקום שנקבע לכך עד תום הבדיקה וההערכה, אך לא יותר מאשר לעשרים וארבע שעות; פוקד רשאי להחליט על הארכת משך הבדיקה וההערכה בעשרים וארבע שעות נוספות.
- (ג) הבדיקה וההערכה ייעשו בידי אדם שפוקד הסמיכו לכך בכתב.
 - (ד) בעל הציוד או בא כוחו רשאי להיות נוכח בשעת הבדיקה וההערכה.
 - (ה) שר הבטחון רשאי לקבוע בתקנות פרטים בדבר –
 - (1) סדרי הבדיקה וההערכה;
 - (2) התקופות המזעריות והמרביות בין בדיקה לבדיקה;

איסור הוצאת ציוד אל מחוץ לישראל

בדיקת ציוד והערכתו

(3) התנאים שבהם מותרת בדיקה שלא מן המניין;

(4) חובות המוטלות על בעל ציוד כדי לאפשר או להקל את בדיקתו או הערכתו של הציוד;

(5) דרכי סימון הציוד ודרך ההוכחה בדבר מילוי חובת הבדיקה.

7. (א) מפקד מוסמך רשאי, בצו, באישור פוקד, להורות על גיוס ציוד לצרכי תרגיל, כוננות ואימון, בזמן ובאופן שנקבעו בצו; ניתן צו כאמור, חייב בעל הציוד להעמידו לרשות הצבא בהתאם לצו, יחד עם חלקי העזר המקובלים לאותו סוג ציוד וכן עם חלקי עזר אחרים ודלק כפי ששר הבטחון יקבע בתקנות.

גיוס ציוד

(ב) פוקד רשאי, באישור שר הבטחון, להורות על גיוס ציוד לצורך פעילות מבצעית או למטרות אחרות שאינן מפורטות בסעיף קטן (א).

(ג) מפקד מוסמך רשאי, בצו, להורות לבעל ציוד רשות לפנות, בזמן שנקבע בצו, לכל מקום שפורש בצו, כדי לקבל פרטים על המקום שבו על בעל הציוד להעמידו לרשות הצבא.

(ד) נבצר מבעל הציוד הרשום להעמיד את הציוד לרשות הצבא בהתאם לצו, יתייצב מיד אישית לפני נותן הצו, או לפני מי שנותן הצו הסמיכו לכך, יודיע לו את הנסיבות המונעות אותו מלקיים את הצו ויפעל על פי הוראותיו; נבצר מבעל הציוד להתייצב אישית, רשאי הוא לשלוח לצורך זה את בא כוחו, ובלבד שבידו הידיעות והמסמכים הנוגעים לענין.

(ה) חל שינוי בזהות בעל הציוד שעליו ניתן צו לפי סעיף קטן (א) או (ב), והצו נמסר למי שהיה בעלו לפני השינוי, חייב הוא למסרו למי שהיה לבעלו לאחר השינוי, ומשעשה כן חייב הבעל החדש בקיום הצו כאילו היה שמו נקוב בו.

8. (א) שר הבטחון רשאי, אם הוא משוכנע שבטחון המדינה מחייב זאת, להכריז בצו על הצורך בגיוס ציוד, כולו או מקצתו.

גיוס
על פי צו
שר הבטחון

(ב) צו שניתן לפי סעיף קטן (א), יביאו שר הבטחון, בהקדם האפשרי לאחר הינתנו, לידיעת ועדת החוץ והבטחון של הכנסת.

(ג) הועדה רשאית לאשר את הצו כשינויים או בלי שינויים, או לא לאשרו או להביאו לפני הכנסת; תקפו של הצו יפקע ארבעה עשר ימים מיום הינתנו זולת אם אושר, וכפי שאושר, בידי הועדה או הכנסת לפני תום המועד האמור.

(ד) נתן שר הבטחון צו לפי סעיף קטן (א) רשאי מפקד מוסמך להשתמש בסמכויות הנתונות לו לפי סעיף 7 לגבי אותו ציוד ויחולו על גיוס ציוד זה הוראות הנוגעות לגיוס לפי סעיף זה.

9. (א) הועמד כלי תחבורה או ציוד הנדסי לפי חוק זה לרשות הצבא, רשאי הצבא לתקן כל קלקול או נזק שנגרם לציוד, ולהתקין בו אבזרים, אם האבזרים אינם פוגעים בשימוש הסביר באותו ציוד.

חיקון והתקנה
של אבזרים

(ב) בתום תקופת השירות יוחזר הציוד האמור בסעיף קטן (א) לבעלו ללא האבזרים שהותקנו בו, אולם מפקד מוסמך רשאי להורות שלא יסירו את האבזרים, גם לאחר תום תקופת השירות, ללא היתר מאת מפקד מוסמך, ובלבד שהאבזרים האמורים אינם גורעים מיעילות הציוד ומצורתו ואינם פוגעים בבטיחותו, ואם הוא כלי תחבורה – גם בבטיחות שאר המשתמשים בדרך; ניתנה הוראה כאמור, יהיה בעל הציוד חייב לנהוג באבזרים שהותקנו באותה מידת זהירות שאדם נוהג ברכושו ולהחזירם לצבא בעת שיירדש לכך או כשהציוד עצמו יצא מכלל שימוש.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), מפקד מוסמך לא יורה שלא להסיר אבזרים מכלי רכב כתום תקופת שירות אם יש בהם משום שינוי במבנה הרכב, הסותר הוראות פקודת התעבורה² והתקנות שלפיה.

(ד) בסעיף זה, "התקנת אבזרים" – לרבות הוספת חלקים, תיאומם ושינוים.

10. (א) ניתן צו על ציוד לפי סעיפים 6, 7 או 8 ובעל הציוד לא קיים את הצו, רשאי מפקד מוסמך או מי שהוא הסמיכו לכך, לתפוס את הציוד למטרה שלשמה ניתן הצו.

(ב) ניתן צו על ציוד, לפי סעיף 8, לגבי מיתקן שאינו ניתן להעברה או שאין זה מעשי בנסיבות הענין להעבירו, רשאי מפקד מוסמך להורות על גיוס הציוד במקום הימצאו ולצורך כך רשאי הוא או מי שהוא הסמיכו לכך להיכנס למקרקעין שבהם מצוי הציוד ולהפעילו שם.

התייבחות
המחויב בציוד

11. (א) הוצב כלי תחבורה או ציוד הנדסי ליחידה לפי חוק זה, והאדם שיש לו חזקה או שליטה באותו ציוד נקרא לשירות לפי סעיף 34 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986' (להלן – חוק שירות בטחון), לא יתייצב אותו אדם לשירות הבטחון עם ציוד כאמור, אלא אם כן הוא משרת כנהג הצמוד לאותו ציוד.

(ב) בעל חזקה או שליטה בציוד כאמור שאינו משרת כנהג צמוד לאותו ציוד יחנה אותו, לפני התייבכותו לשירות כאמור, במקום שנקבע לכך בפרטים שמסר לאחרונה מכוח חוק זה או התקנות שהותקנו לפיו.

בעל ציוד
שנעדר בשעות
גיוס

12. ניתן צו לגיוס ציוד לפי סעיף 8 ובשעה שיש לקיים את הצו נעדר בעל הציוד, מחמת שירות לפי חוק שירות בטחון או מכל סיבה אחרת, יחולו כללים אלה:

(1) בעל הציוד ימסור את כל הפרטים הנדרשים לפי פסקה (2) לבן משפחה בוגר הגר עמו, ובהעדרו – לאדם שמסר את שמו ומענו בעת רישום הציוד כאמור בסעיף 4, וכן ישאיר בידי בן משפחה או אדם כאמור את המפתחות לציוד;

(2) מי ששמו נמסר כאמור בפסקה (1) ימסור למפקד מוסמך או למי שהוא הסמיכו לכך, לפי דרישתו, פרטים על הציוד, לרבות פרטים על מקום הימצאו אותה שעה, ככל שהם ידועים לו, וכל מסמך ודבר אחר הנמצא ברשותו והנוגע לענין, הכל כדי לאפשר קבלת חזקה בציוד והפעלתו.

תקופת החוקת
הציוד בידי
הצבא

13. (א) לא יוחזק ציוד שניתן לגביו צו לפי סעיף 7 לתקופה העולה על ארבעה עשר ימים; שר הבטחון רשאי להאריך תקופה זו עד לשלושים וחמישה ימים בשנה.

(ב) התקופה האמורה תהיה רצופה, אולם פוקד רשאי להורות כי בשנה פלוגנית תחולק תקופה זו לשניים או יותר.

(ג) בחישוב תקופת השירות השנתי תובא בחשבון תקופת התייבכות לצורך בדיקה או הערכת הציוד.

(ד) ציוד שגוייס לפי סעיף 8, לא תחול לגביו הגבלת התקופה כאמור בסעיף קטן (א).

התנדבות

14. (א) מי שבבעלותו ציוד רשאי להתנדב להעמיד את הציוד, בהסכמת מפקד מוסמך, לרשות הצבא ולשימוש.

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 73.
¹ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107.

(ב) מי שהתנדב כאמור בסעיף קטן (א), יראו את הציוד, לכל דבר וענין, וכל עוד ההתנדבות וההסכמה כאמור לא בוטלו, כציוד שחל עליו חוק זה, ואם הועמד הציוד בפועל לרשות הצבא, יראו אותו כציוד שגויים מכוח סעיף 7.

15. (א) מפקד מוסמך יודיע לבעלו של ציוד שהועמד לרשות הצבא לפי חוק זה את הזמן, המקום והדרך שבהם יוחזר הציוד לרשותו ובעל הציוד חייב לקבלו בהתאם לכך.

החזרת ציוד

(ב) בעל הציוד זכאי לתשלום כעד ההוצאות הכרוכות בקבלת הציוד לרשותו כפי שיפורטו בתקנות וכן הוצאות שהוציא עקב קבלת הציוד לרשותו במקום שנקבע לקבלתו, במידה שהוצאות אלה עולות על ההוצאות שהיה מוציא אילו קיבל את הציוד לרשותו כמצב ובמקום שבו העמידו לרשות הצבא; אין הוראה זו באה לגרוע מהאמור בפרק ג'.

16. זכויות שהיו קיימות אגב ההחזקה בציוד ערב העמדתו לרשות הצבא או תפיסתו לפי חוק זה, לא יפקעו מחמת זה בלבד שהציוד הועמד לרשות הצבא או נתפס בידיו כאמור, אולם אין בהוראה זו כדי להגביל את סמכויות הצבא להשתמש בציוד כל עוד הוא ברשותו.

שמירת זכויות אגב החזקת ציוד

פרק ג': דמי שימוש ופיצויים

17. (א) המדינה תשלם דמי שימוש בעד הציוד שגויים ואם בתקופת הגיוס נגרם לציוד נזק – גם פיצויים בשל הנזק, והכל לפי הוראות חוק זה.

חובת תשלום דמי שימוש ופיצויים

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא ישולמו דמי שימוש בשל גיוס רכב פרטי, כמשמעותו בפקודת התעבורה, לצרכי כוננות, אם תקופת הגיוס לא עלתה על עשרים וארבע שעות.

18. (א) דמי השימוש בשל ציוד שגויים ייקבעו בצו כללי או אישי כמשמעותם בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957⁴ (להלן – חוק הפיקוח), לפי סעיף 12(ב) לאותו חוק, כאילו היו שכר בעד שירות בר־פיקוח.

קביעת שיעור דמי שימוש

(ב) בקביעת שיעור דמי השימוש בצו כאמור יובאו בחשבון, בין השאר, עלות הציוד, הזכות של בעל הציוד לתשואה הוגנת על ההון וכן מכלול הנסיבות הקשורות לגיוס הציוד ולשימוש בו.

19. דמי השימוש ישולמו –

מועד תשלום דמי שימוש

(1) בעד ציוד שגויים לתקופה שאינה עולה על שלושים וחמישה ימים – תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד;

(2) בעד ציוד שגויים לתקופה העולה על שלושים וחמישה ימים – לא יאוחר מאשר שלושים ימים מיום גיוס הציוד בעד התקופה שחלפה עד מועד התשלום, ומכאן ואילך בתשלומים שוטפים אחת לחודש; תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד תשולם יתרת דמי השימוש המגיעה;

(3) אבד הציוד שגויים או נגרם לו נזק ששמאי, שמינה לענין זה המנהל (להלן – השמאי), הגדירו כציוד באבדן גמור, ישולמו דמי השימוש עד למועד תשלום הפיצויים כאמור בסעיף 21, וכן ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד שלושים ימים נוספים; שולמו הפיצויים בחלקם, ישולם פיצוי נוסף חלקי גם בעד התקופה שעד מועד תשלום יתרת הפיצויים, לפי חלקה היחסי של יתרת הפיצויים

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 24: התשמ"ו, עמ' 241.

במלוא הפיצויים: לענין פרק זה, "ציוד באכדן גמור" – ציוד שניזוק באופן שאין זה אפשרי או סביר, בנסיבות הענין, לתקנו.

תיקון נזק
ופיצויים בשל
נזק

20. (א) נגרם נזק לציוד שגויס, והנזק לא תוקן על ידי הצבא עד למועד שחרור הציוד, תפצה המדינה את בעל הציוד בשל הנזק הישיר שנגרם לציוד, לפי הוראות פרק זה.

(ב) בנוסף לפיצוי האמור בסעיף קטן (א) ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד פרק הזמן שהשמאי קבע כדרוש בנסיבות הענין לתיקונו של ציוד מהסוג שניזוק.

(ג) אבד הציוד שגויס או נגרם לו נזק, והשמאי קבע כי מדובר בציוד באכדן גמור, תשלם המדינה פיצויים בהתאם למצבו של הציוד ערב גיוסו, בהתחשב בערכו של ציוד דוגמתו במועד ביצוע התשלום, והציוד שאבד או שרידו יקומו לקנין המדינה.

המועד לתשלום
פיצויים

21. (א) המועד לתשלום פיצויים כמפורט בסעיף 20(א) או (ג) הוא תוך שלושים ימים מהיום שקבע המנהל את סכום הפיצויים ובלבד שקביעתו, על סמך חוות דעת השמאי, תינתן תוך שלושים ימים מיום שקיבל את כל המידע והמסמכים הדרושים לשם כך, מאת בעל הציוד, או תוך ששים ימים מיום שקיבל את המידע והמסמכים כאמור, אם שר הבטחון, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת קבע כי בשל טעמים מיוחדים הכרוכים בהיקף הגיוס, לא ניתן לקבוע את סכום הפיצויים קודם לכן;

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), סכום פיצויים שאינו שנוי במחלוקת, ישולם תוך שלושים ימים מיום שחרור הציוד או תוך ששים ימים מיום שחרור הציוד, אם שר הבטחון, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, קבע כי בשל טעמים מיוחדים הכרוכים בהיקף הגיוס, לא ניתן לשלם פיצויים קודם לכן.

הפרשי הצמדה
וריבית

22. (א) על דמי שימוש ופיצויים ייתוספו עד יום התשלום בפועל, ריבית והפרשי הצמדה מן המועדים כמפורט להלן:

(1) דמי שימוש שמועד תשלומם נקבע בסעיף 19(1) או (2) – מן המועדים שנקבעו לתשלומם, לפי הענין;

(2) דמי שימוש ופיצוי נוסף שמועד תשלומם נקבע בסעיף 19(3) – מיום שהציוד היה אמור להשתחרר;

(3) פיצויים שמועד תשלומם נקבע בסעיף 21 – ממועד הערכת השמאי את הנזק.

(ב) הערכת נזק בידי השמאי תחושב תמיד כערכה ביום מתן ההערכה.

מקבל התשלום

23. (א) תשלום לפי פרק זה יבוצע לידי מי שהוא הבעל הרשום של הציוד לפי פרטים ומסמכים שנמסרו לפי סעיף 4; בהעדר רישום כאמור – לידי הבעל הרשום בכל רישום אחר המנוהל לפי דין (להלן – הבעל הרשום);

(ב) בוצע תשלום כאמור בסעיף קטן (א) לא תחול על המדינה כל חובה כלפי בעל ציוד שאינו הבעל הרשום, לבצע כל תשלום נוסף או לתת כל פיצוי לפי פרק זה בקשר לגיוס אותו ציוד.

(ג) אין בתשלום כאמור כדי לפגוע בזכותו של מי שזכאי לתשלום האמור מכח הסכם או על פי דין, לתבוע את השבתו ממי שקיבלו לפי סעיף קטן (א).

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 16, חובת המדינה לבצע תשלום לא תושפע מחמת זכויות שהיו לאדם אחר שאינו הבעל הרשום, זולת אם הוטל עיקול על הכספים המגיעים לבעל הרשום כאמור, בשל השימוש בציוד או בשל נזק שנגרם לציוד או אם הודע למנהל על קיומו של מישכון או שיעבוד אחר על פי דין לגבי הציוד.

24. (א) דרש המנהל פרטים ומסמכים מבעלי ציוד לשם קביעת פיצויים לפי חוק זה, ימסור בעל הציוד למנהל, ללא שיהוי, את המידע והמסמכים שבידו הדרושים לכירור שיעור הנזק.
- (ב) בעל ציוד שבמתכוון עשה או נמנע מלעשות דבר שהיה בו כדי למנוע מהמדינה את כירור חבותה או להכניד עליה, אין המדינה חייבת בפיצויים אלא במידה שהיתה חייבת בהם אילו לא נעשה, או נמנעה עשיית אותו דבר.
25. הטוען שהוא זכאי לתשלום לפי פרק זה שלא קיבל את התשלום, כולו או חלקו, זכאי לתובעו מאת המדינה בבית המשפט המוסמך.
26. לא תהיה לבעל ציוד שגויס כל עילת תביעה על פי כל דין כלפי המדינה או שלוחיה בשל נזק שנגרם לציוד, הוצאות שנגרמו לבעלו או רווח שנמנע ממנו, עקב גיוס הציוד, אלא על פי הוראות חוק זה.

פרק ד': ציוד עודף

27. בפרק זה, "השר הממונה" –
- (1) לענין כלי התחבורה – שר התחבורה;
 - (2) לענין ציוד הנדסי – שר הבינוי והשיכון;
 - (3) לענין ציוד לייצור חשמל – שר האנרגיה והתשתית.
28. שר הבטחון רשאי, אם שוכנע שבטחון המדינה או אספקת שירותים חיוניים לציבור מחייבים זאת, להורות בצו, כי ציוד מסויים או סוגי ציוד, יועמדו לרשותה של הרשות שימנה השר הממונה (להלן – הרשות המוסמכת) כדי לשרת את צרכי האוכלוסיה האזרחית (להלן – ציוד עודף).
29. (א) לשר הממונה יהיו, לענין ציוד עודף, כל הסמכויות של שר הבטחון לפי חוק זה.
- (ב) הוראות פרק ג' יחולו על ציוד עודף ובעלו בשינויים המחוייבים לפי הענין: ולענין זה יהיה המנהל מי שהשר הממונה הסמיכו לכך.
- (ג) השר הממונה לא ישתמש בסמכות לפי סעיף 8 אלא בשעה שעומד בתקפו לגבי אותו ציוד צו של שר הבטחון לפי אותו סעיף, ולאחר שקיבל את הסכמת שר הבטחון לכך.
- (ד) לפוקד שמינה השר הממונה יהיו, בנוסף לסמכויותיו כפוקד לפי חוק זה, גם הסמכויות הנתונות לצבא לפי סעיף 9.
30. (א) לא יגוייס ציוד עודף לפי סעיף 7 ולא יוחזק כאמור, לתקופה העולה על ארבעים ושמונה שעות, אלא אם כן נתן שר הבטחון, בצו, הסכמתו להארכת התקופה, ובכל מקרה לא תעלה התקופה על שלושים וחמישה ימים.
- (ב) הסכמת שר הבטחון יכול שתהא מותנית ויכול שייקבעו בה הגבלות לפי שיקול דעתו.
31. (א) קבע פוקד שמינהו שר הבטחון לפי סעיף 36 כי ציוד עודף ורוש לצבא, רשאי מפקד מוסמך להורות בצו כי ציוד כאמור יועמד לרשות הצבא; על ציוד כאמור יחולו הוראות סעיף 30(א).
- (ב) ציוד עודף שקיימים לגביו צוים לפי סעיף 8 של שר הבטחון ושל השר הממונה, לא ינתן לגביו צו כאמור בסעיף קטן (א) אלא לקיום צורך צבאי דחוף ובלתי צפוי מראש.

(ג) ניתן צו כאמור בסעיף קטן (א) בנסיבות כאמור בסעיף קטן (ב), יהיה צו זה, עדיף על פני צו אחר לגבי אותו ציוד שנתנו רשות מוסמכת או פוקד שמינהו השר הממונה.

הגבלות שימוש
בסמכויות לענין
ציוד עודף

32. שר ממונה, רשות מוסמכת ופוקד שמונה בידי שר ממונה לא ישתמשו בסמכויותיהם לפי חוק זה אלא במידה הנראית להם דרושה לבטחון המדינה או לאספקת שירותים חיוניים לציבור.

פרק ה': עונשין

עבירות 33. (א) אדם שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר שמונה עשר חדשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977⁵ (להלן - חוק העונשין):

(1) לא מילא חובה המוטלת עליו לפי חוק זה;

(2) מסר ביודועין, לאדם שהוא חייב למסור לו פרטים לפי חוק זה, ידיעה כוזבת בכל פרט כאמור;

(3) חיבל בציוד או גרע ממנו, או הניח לאדם אחר לחבל בציוד או לגרוע ממנו בכוונה לפגוע בכושרו.

(ב) אדם שעבר עבירה לפי סעיף קטן (א) שעה שצו שר הבטחון לפי סעיף 8 לגבי אותו ציוד עמד בתקפו, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין.

(ג) הורשע בעל ציוד בעבירה לפי סעיף קטן (א) וכתוצאה מביצוע העבירה לא גוייס הציוד בשעה שעמד בתקפו צו לפי סעיף 8 לגביו, רשאי בית המשפט - בנוסף לכל עונש אחר - להטיל עליו לשלם לאוצר המדינה סכום שלא יעלה על פי שלושה מהסכום שבעל ציוד דוגמתו היה זכאי לו כדמי שימוש לפי האמור בפרק ג', אילו קיים את הצו שעל פיו היה עליו להעמיד את הציוד לרשות הצבא לתקופה כפי שנקבע בו, ואם לא נקבעה בו תקופה - לתקופה של שלושים וחמישה ימים.

אחריות מנהלים

34. נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חברי-בני-אדם, ייאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, שותף - למעט שותף מוגבל - או עובד הממונה בו על הציוד, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתו של חוק זה.

עבירות שנעברו
באזור

35. בית המשפט בישראל מוסמך לדון בעבירה על חוק זה אף אם נעברה באזור.

פרק ו': סמכויות והוראות כלליות

מינוי פוקדים

36. שר הבטחון רשאי למנות פוקדים לענין חוק זה.

הסמכה בידי
פוקד

37. (א) פוקד רשאי להסמיך אדם להיות מפקד מוסמך לענין חוק זה ובלבד שלענין ציוד שאינו ציוד עודף, לא יוסמך כאמור -

(1) חייל - אלא אם כן הוא בדרגת סרן לפחות וניתן לו מינוי לתפקיד שנקבעה לו דרגת רבי-סרן לפחות;

(2) אדם שאינו חייל - אלא אם כן הוא עובד בשירות הצבא כתפקיד המקביל לדרגת רבי-סרן לפחות.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשמ"ו, עמ' 219.

(ב) פוקד רשאי, בכתב, להסמיך מפקד מוסמך להשתמש בסמכויותיו ולמלא את תפקידיו לפי סעיף 3.

38. שר הבטחון רשאי לאצול לאדם אחר את סמכויותיו לפי חוק זה, כולן או מקצתן, למעט הסמכויות לפי סעיפים 5, 7, 8, 21 ו-30 ולמעט הסמכות להתקין תקנות. אצילת סמכויות

39. כל אדם חייב למסור לפוקד, לפי דרישתו, פרטים על ציוד, כפי שייקבעו בצו של פוקד, שניתן באישור שר הבטחון, ככל שאותם הפרטים ידועים לו. דרישת ידיעות וסודיות

40. (א) צו לפי חוק זה יכול להיות כללי, או לגבי סוג של בני אדם או לגבי סוג של ציוד, או לגבי אדם מסויים או לגבי ציוד מסויים. צווים

(ב) אין חובה לפרסם צו לפי חוק זה ברשומות.

(ג) צו לפי חוק זה מחייב את האדם שעליו הוא חל מן הזמן שהגיע לידיעתו.

(ד) צו לפי חוק זה –

(1) אם נמסר לאדם שעליו הוא חל או לאחד מבני משפחתו הגרים איתו ושאינו למטה מגיל שמונה עשרה – רואים אותו כאילו נמסר לאותו אדם בזמן המסירה;

(2) אם נשלח אל האדם שעליו הוא חל בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הקבוע או מקום עסקיו, כפי שנמסרו בשעת הרישום – רואים אותו כאילו הגיע לידיעת אותו אדם בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח;

(3) אם הוצג באופן בולט לעין על פני הדלת של מקום מגוריו הקבוע או של מקום עסקיו של אדם שעליו הוא חל, כפי שנמסר בשעת הרישום – רואים אותו, לענין סעיף 10 בלבד, כאילו הגיע לידיעת אותו אדם בתום שתיים עשרה השעות מזמן ההצגה;

(4) אם פורסם ברדיו, או בטלוויזיה או בשלושה עתונים יומיים לפחות – חזקה שהגיע לידיעת אותו אדם שעליו הוא חל בתום שש שעות למן הפרסום הראשון ברדיו או בטלוויזיה, או בשלושת העתונים;

(5) אם נמסר לראש שבט או פלג – רואים אותו כאילו הגיע לידיעת האדם שעליו הוא חל, והמסתייך לאותו שבט או פלג, בתום ארבעים ושמונה שעות מזמן המסירה.

41. (א) לא מילא בעל ציוד, ביודעין, חובה מן החובות המוטלות עליו מכוח חוק זה, רשאי ראש אגף אפסנאות במטה הכללי של צבא-הגנה לישראל או מפקד היחידה לארגון גיוס אמצעים בצבא-הגנה לישראל להורות בצו – סמכויות להורות בדבר רשימת הציוד

(1) לרשות הרשוי כמשמעותה כפקודת התעבורה להימנע מלהוציא או מלחדש רשיון רכב לאותו ציוד;

(2) לרשם, כמשמעותו בחוק רישום ציוד הנדסי, התשי"ז-1957, להימנע מלרשום אותו ציוד.

(ב) צו כאמור בסעיף קטן (א), טעון אישור מאת שופט של בית משפט שלום; השופט רשאי לאשר את הצו שלא במעמד בעל הציוד שעליו הוצא הצו ובמקרה זה תימסר הודעה על מתן האישור לבעל הציוד.

(ג) אושר צו שלא במעמד בעל הציוד, רשאי הוא לפנות לשופט של בית משפט השלום, תוך ארבעה עשר ימים מיום מסירת ההודעה על האישור, בבקשה לבטל את האישור.

(ד) אושר הצו במעמד בעל הציד, ייכנס הצו לתקפו מיד או החל ביום שקבע השופט: אושר הצו שלא במעמד בעל הציד, ייכנס הצו לתקפו כעבור ארבעה עשר ימים מיום מסירת ההודעה לפי סעיף קטן (ב), ואם הוגשה בקשה לביטול האישור – כפי שקבע השופט בבקשה. (ה) מולאה החובה שבשל אי מילוייה הוצא הצו – יודיע על כך בעל הציד למי שהוציא את הצו והוא יבטלו.

(ו) הליכים בבית משפט שלום לפי סעיף זה יוגשו ויתבררו בדרך של בקשה בדרך המרצה.

42. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל בעל ציוד אחר: אולם הוראה זו לא תחול לגבי ציוד שבהחזקת משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר.

43. (א) נקבע בחוזה מועד לעשיית פעולה בציוד שגויים לפי חוק זה, יראו אותו מועד, לגבי פעולה שיש לעשותה באותו ציוד, כאילו הוארך לתקופה שלא תעלה על תקופת הגיוס, ובלבד –

(1) שהחווה נכרת לפני שבעל הציד קיבל את ההודעה על הגיוס;

(2) שבנסכיבות הענין ניתן עדיין לבצע את הפעולה במועד הדחוי.

(ב) בסעיף זה, "תקופת הגיוס" – לרבות פרק הזמן שקבע השמאי, לפי סעיף 20(ב), כנדרש לתיקון הציד לאחר שחרורו.

44. שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

45. (א) תחילתו של חוק זה ביום ט' בחשוון התשמ"ח (1 בנובמבר 1987) (להלן – יום התחילה).

(ב) תקפן של תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוס), התשי"ז-1956⁶ (להלן – התקנות) מוארך בזה עד יום התחילה.

(ג) כל צווים, פקודות וטפסים שהוצאו לפי התקנות ומכוח סעיף 12(ב) לחוק הפיקוח ושעמדו בתוקפם ערב תחילתו של חוק זה, יראו אותם כאילו ניתנו לפיו.

46. חוק זה יפקע תקפו כשתפורסם אכרזה של הכנסת לפי סעיף 9(ד) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948⁷, כי חדל מצב החירום.

47. חוק זה יפורסם תוך עשרים ימים מיום קבלתו בכנסת.

יצחק רבין
שר הבטחון

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

⁶ ק"ת התשי"ז, עמ' 334: ס"ח התשמ"ז, עמ' 26.
⁷ ע"ר התש"ח, תוס' א', עמ' 1: ס"ח התשמ"א, עמ' 306.

